

a jest jím podle §§ 498 a 513 c. ř. s. vázán i dovolací soud. Prvý soud usoudil ze zjištěných skutečností, že nájemní poměr ohledně bytu a provozovny jako jednotný celek spolu související jest dosud pod záštitou zákona o ochraně nájemníků. Odvolací soud, převzav další zjištění prvního soudu, že vypovídaná místnost sloužila nejen za dílnu, nýbrž i k účelům obývacím, usoudil, že již sama tato okolnost vylučuje použití ustanovení § 6 (1) druhá věta zákona ze dne 23. února 1934 čís. 32 sb. z. a n., a že proto není třeba se zabývatí otázkou, zda veškeré najaté místnosti tvořily jednotný nájemní celek, či nikoli. V posléz uvedené příčině jde o otázku, zda lze vypovědět část nájemního předmětu, jenž byl podle nájemní smlouvy najat jako jednotný celek, tedy o otázku právní, kterou může vyřídit přímo dovolací soud. Výpověď (§ 1116 obč. zák.) jest jedním ze způsobů, jímž lze nájemní poměr zrušit. Nájemní smlouvu lze jednostranně zrušit výpovědí jen v celém jejím obsahu, t. j. jen ve příčině celého nájemního předmětu, nikoli jen ve příčině jeho části, neboť na předmětu nájmu jako podstatné náležitosti smlouvy (§ 1094 obč. zák.) nelze jednostranným projevem, výpovědí, nic měnit, a nelze tedy libovolně najatou věc výpovědí obmezovat. Plyne to i z úvahy, že na př. živnostníkovi, jenž najal byt a provozovnu, zpravidla právě na tom záleží, aby měl oboje pohromadě. Na předpisech občanského práva o jednotnosti nájemního předmětu nezměnil nic ani nový doslov § 6 zák. o ochr. náj., podle něhož řídí se při jiných místnostech než bytech od doby účinnosti zákona, od 1. března 1934, po smrti nájemníkově přechod práv z nájemní smlouvy na dědice nájemníkovy a poměr mezi dědici a pronajímatelem ustanoveními občanského práva. Ustanovení to mělo by v souzeném případě význam jen, kdyby sporná místnost byla bývala najata zvláštní smlouvou nájemní, což však žalobci vůbec ani netvrdili a první soud zjistil dokonce opak.

Čís. 13941.

Je-li manželka již pojištěna proti povinnému ručení, není pojišťovací návrh učiněný manželem jiné pojišťovně úkonem řádné správy majetku podle § 1238 obč. zák.

Zaslala-li pojišťovna manželce přes to pojistku podle onoho nezávazného pojistného návrhu manžela, učinila nabídku manželce. Neodpověděla-li manželka na tuto nabídku, nepřijala ji a nedošlo k pojišťovací smlouvě.

(Rozh. ze dne 15. listopadu 1934, Rv II 28/33.)

Žalobu, již se domáhala žalující pojišťovna S. na žalované majitelce autobusu zaplacení pojišťovací prémie, odůvodňovala žalobkyně tím, že s ní manžel žalované uzavřel pojišťovací smlouvu proti povinnému ručení, podepsav za žalovanou pojišťovací návrh, a že žalobkyně pojišťovací návrh přijala. Žaloba byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Žalující strana netvrdila, že žalovaná zmocnila svého manžela, by učinil žalující straně pojistný návrh na pojištění proti povinnému ručení.

Proto lze jeho zmocnění odvozovati jen z ustanovení § 1238 obč. zák. Poněvadž však žalovaná uzavřela již pojistku na pojištění proti povinnému ručení s pojišťovnou R., nespadá pojišťovací návrh učiněný žalující pojišťovně mezi úkony řádné správy majetku podle § 1238 obč. zák. a nebyl proto manžel žalované k návrhu jménem žalované manželky oprávněn. Zaslala-li pojišťovna žalované přes to pojistku podle onoho nezávazného pojistného návrhu, učinila nabídku žalované, a tato nebyla povinna na ni odpovědět. Neodpověděla-li, nepřijala návrh žalující strany a nedošlo proto k pojišťovací smlouvě (§§ 861, 862, 862 a) obč. zák.).

Čís. 13942.

Pojišťovací smlouva.

Ustanovení § 1 vládního nařízení ze dne 13. října 1927 čís. 156 sb. z. a n. jest pravidlem nutícím.

Obsahují-li pojišťovací podmínky z doby platnosti dřívějšího, nyní zrušeného ministerského nařízení ze dne 28. října 1908 čís. 222 ř. zák. ustanovení odporující onomu vládnímu nařízení, nelze se ustanovení toho ode dne účinnosti vládního nařízení dovolávati.

Nastala-li škoda po účinnosti vládního nařízení (po 25. říjnu 1927), platí o ní vládní nařízení, bez ohledu, zda pojišťovací smlouva upravovala samopodíl pojistníkův před účinností vládního nařízení jinak.

(Rozh. ze dne 15. listopadu 1934, Rv II 64/33.)

Žalovaný uzavřel se žalující pojišťovnou dne 3. srpna 1924 pojišťovací smlouvu, podle níž byl pojištěn u žalobkyně proti následkům zákonného povinného ručení z provozu silostroje na dobu 10 let. Úraz ze dne 29. listopadu 1930 vyžádal si nákladů 459 Kč. Žalobou, o niž tu jde, domáhala se žalující pojišťovna na žalovaném zaplacení 409 Kč, tvrdíc, že podle pojišťovacích podmínek byl žalovaný na každé škodě zúčastněn nejméně částkou 400 Kč aneb při vyšším odškodnění 10%, nejméně 400 Kč. Procesní soud prvního stádu žalobu zamítl. Důvody: Rozhodnutí sporu závisí na tom, zda se ustanovení vládního nař. ze dne 13. října 1927 čís. 156 sb. z. a n., jímž byl zvýšen samopodíl ze 100 Kč na 400 Kč, vztahuje i na smlouvy uzavřené před vydáním tohoto nařízení, to jest zda má řečené nařízení zpětnou účinnost, čili nic. Podle § 5 obč. zák. nepůsobí zákony nazpět. Tato zásada platí i o nařízeních, která nemají zpětnou účinnost, leda že by nařízením bylo stanoveno, že působí nazpět. Podle § 3 vládního nař. ze dne 13. října 1927 nabývá nařízení účinnosti dnem vyhlášení, dnem 25. října 1927, a není tudíž zpětná účinnost nařízení ustanovena. Pojišťovací smlouva, již byl smlouven samopodíl 100 Kč, byla uzavřena dne 3. srpna 1924, před účinností nařízení, které se z důvodů shora uvedených nemůže dotýkati práv dříve nabytých. Odvolací soud uznal podle žaloby. Důvody: Procesní soud zamítl žalobu z důvodu, že se vládní nař. ze dne 13. října 1927 čís. 156 sb. z. a n. na pojišťovací smlouvu uzavřenou dne 3. srpna 1924 nevztahuje, ježto nařízení to nepůsobí zpět. Názoru tomu nelze přisvědčiti. Tím vládním nařízením zrušeno bylo nařízení ze dne 28.